

VRELCI

Leto VII. — Št. 3 (69)

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

Marec 1979

Edvarda Kardelja ni več med nami

Prehalo je biti srce velikanu jugoslovanske socialistične revolucije. Pol stoletja je neumorno snoval, organiziral, učil in odločujoče projektiral lepšo bodočnost delovnih ljudi.

Dvakrat se je tudi zdravil v našem zdravilišču. Po njegovem zadnjem zdravljenju leta 1974—75 je zdravniški konzilij ugotovil popolno zdravstveno rehabilitacijo njegovih obolelih organov.

Odšel je za vedno. Ostali pa so njegov svetel lik, njegove vizionarske misli in neizčrpen nauk za našo lepšo prihodnost.

Na komemorativni seji smo poslali sožalne brzojavke soprogi Pepci, predsedstvu CK ZKJ in predsedstvu CK ZKS.

Edvard Kardelj s soprogo Pepco na obisku v Rogaški Slatini

Tovarišice! Žene!

*Čestitamo vam ob
prazniku 8. marca!*

*Da bi vam vsaka
cvetlica iz tega šopka
izpolnila vsaj eno
vašo željo!*

Uredništvo Vrelcev

Ob dnevu žena

Tudi Jugoslavija je podprla predlog generalne skupščine OZN, da se leta 1976—1985 proglasijo za desetletje žensk z geslom »Enakost, razvoj, mir.« Za enakopravno sodelovanje na gospodarskem, kulturnem in družbenem področju žensk si prizadeva organizacija Združenih narodov, saj marsikje ženske ne morejo sodelovati pri odločanju o pomembnih zadevah v svoji družbi.

Nekoč je bilo to povsem drugače. Ženske so delale od ranega jutra do pozne noči za majhno plačilo. Bile so izkoriščane in niso imele nobenih možnosti za izobraževanje. Zato se je ob koncu prejšnjega stoletja v San Francisku zbralo več tisoč žensk, da bi protestirale proti izkoriščanju delavcev, ki so morali v obupnih pogojih garati tudi več kot 12 ur dnevno za plačilo, ki je bilo delavkam še bolj ničevno odmerjeno. Njihov protest je bil v krvi udušen. Zato so ta dan (8. marec) proglasili za mednarodni praznik žensk. V pravem pomenu besede, to ni praznik. Veliko bolj kot praznik je 8. marec dan, ki naj bi nas spomnil na to, da še zdaleč nismo storili vsega v boju za enakopravnost in družbeni razvoj žensk. Ponekod se ženske še vedno borijo za to, da bi dobile volilno pravico in da bi bile enakopravne. Mnogim je to že uspelo.

V socialističnih državah imajo ženske možnost za izobraževanje in politično delo. Tudi pri nas je tako. Skoraj vse poklice lahko opravljajo tudi ženske. Za svoje delo so enako plačane kot moški. Ženske se enako uveljavljajo na delovnem in družbenopolitičnem področju. Za vse to se je boril naš tovariš Tito in vedno ter povsod postavljali zahteve po enakopravnosti žensk. Pri nas je to dosegel, saj so ženske enakopravne državljanke v naši samoupravni socialistični družbi.

Niso le žene in delavke, so tudi matere. Vsi vemo, da imajo mnogo dela, ne samo doma, ampak tudi na delovnem mestu. Večkrat prihajajo iz službe utrujene, polne skrbi, doma jih pa čaka še mnogo dela. Otroci se tega večkrat ne zavedamo. Zraven vsega pridno skrbijo za nas otroke in nas imajo radi. Zavedajo se, da smo njihovi. Zato jim ob njihovem prazniku iskreno čestitamo.

J. N., učenka 6. razreda

Sklepi problemske konference žensk v združenem delu

Povsod po slovenskih občinah v zadnjih mesecih tečejo razprave o položaju žene delavke v združenem delu. Organizator te akcije je Socialistična zveza z Občinskimi sveti za družbeno aktivnost žena. Tudi na področju Šmarske občine je bila organizirana javna razprava — problemska konferenca, in sicer 23. novembra v KORSU. Na tej problemski konferenci so se zbrale delegatke delavk, ki so zaposlene v gospodarstvu, šolstvu, uradih, javnih službah, skratka na najrazličnejših področjih. Zato je bila tudi osrednja tema razprave: »Položaj ženske v združenem delu«. Na tej konferenci se je zbralo okrog 52 delegatk iz vseh krajev naše občine, prisotni so bili tudi predstavniki družbeno političnih organizacij v občini, predstavniki radia in tiska ter predstavnice kmečkih žena.

Delegatke so bile na razpravo pripravljene. Iz svojih sredin so prinašale najrazličnejša poročila in novice ter številne probleme, s katerimi se srečujejo v delovni organizaciji in izven nje. Razprave delegatk Zdravilišča so bile objavljene v celoti v prejšnji številki glasila Vrelci. Vsebine razprav iz vseh krajev so se nanašale skoraj na enako problematiko: delovni čas, pogoji dela, medsebojni delovni odnosi, otroško varstvo, šolstvo, zdravstvo, preskrba za živilskimi artikli, mensna prehrana, komunalne ureditve, promet in še mnogo drugih perečih vprašanj.

Mnogi so mislili, da bo to srečanje zgolj zaradi formalnosti, zaradi tega, da bodo pač ženske »pojamrale« o svojih težavah in tegobah. Toda dokazale smo, da temu ni tako, da se znamo pogovoriti, organizirano nastopiti, predvsem pa čas, ki je bil konferenci namenjen, racionalno izkoristiti.

Na konferenci je bil izvoljen odbor, ki se je ob poteku drugega dela dnevnega reda sestel, napravil povzetek in oblikoval sklepe, katere je Konferenca nato tudi sprejela in potrdila. Da je bilo delo Konference uspešno, se kaže že v tem, da se nekateri od sprejetih sklepov že izvajajo. Na Konferenci so bile delegatke zadolžene, da s sprejetimi sklepi informirajo delavke v svojih delovnih sredinah, katere so jim to nalogo zaupale oziroma jih za razpravo na Konferenci zadolžile.

SKLEPI KONFERENCE:

— Delegatke združenega dela naj se v bodoče dvakrat letno sestanejo. Na začetku leta si postavijo plan dela in ga skozi leto tudi spremljajo.

— Svet za družbeno aktivnost in ekonomski položaj žena pri Socialistični zvezi naj bo izvršilni organ Konference. Svet se naj dopolni s predstavnicami večjih delovnih organizacij.

— Sklepe današnje Konference posredujemo strokovnim službam izvršilnih svetov SIS z zahtevo, da v času dveh mesecev dajo pisмено poročilo o

možnih rešitvah naštetih problemov.

SIS — otroško varstvo:

— Preveriti možnost varstva otrok v zavodu v popoldanskem času;

— varstvo otrok naj bo tudi vsako soboto;

— odpiranje varstvenega zavoda v Šmarju ob 5. uri zjutraj;

— organizirati varstvo otrok pri družinah (kot dislocirani vrtci);

— strokovno usposobiti žene varuške na domu;

— celodnevno varstvo otrok v vrtcu 1. in 2. razred;

— organizacijo tega varstva rešiti skupaj s šolo Rogaška Slatina;

— misliti na pravočasno vključevanje otrok v VVZ, skrb za duševno prizadete otroke in otroke neurejenih družin;

— v VVZ večkrat letno razpravljati o osnovah za obračun prispevka in ceni za varstvo otrok;

— V Zdravstvenem domu Kozje proučiti možnost nastanitve VVZ v nezasedene prostore (s posebnim vhodom).

SIS — izobraževanje:

— preveriti možnost in uvesti podaljšano bivanje malih otrok v šoli oziroma vrtcu, rešitev iskati skupno z VVZ;

— opremiti otroke s svetlobnimi znaki za boljše varnost na cesti;

— organizirati redno nabavo šolskih potrebščin v šoli;

— preveriti možnost prevoza otrok iz smeri Nimno, Brestovec v šolo in nazaj;

— preveriti možnost razporeditve malih šolarjev v dopoldanski turnus pouka;

— v osnovni šoli začeti prej s poklicnim usmerjanjem otrok;

— poklicno usmerjanje naj poteka v skladu s potrebami poklicev.

SIS — zdravstvo:

— v Zdravstvenemu domu Rogaška Slatina je nujno uvesti specialistično ginekološko ambulanto v popoldanskem času;

— ponovno uvesti prednostne listke za delavce iz TOZD;

— materam z otroki omogočiti prednost v ordinaciji in to obvestilo tudi v čakalnici javno izobesiti;

— organizirati dvakrat tedensko ordinacijo v popoldanskem času v Rogaški Slatini;

— obisk patronažne medicinske sestre v VVZ enkrat tedensko;

— obvezno cepljenje otrok naj bi bilo v jaslicah, da materam za dan cepljenja ni potreben bolniški stalež;

— žene močno ugovarjajo dejstvu, da je za nego družinskega člana (otroka) nadomestilo samo 70 %;

— nujno je urediti lekarniške depoje zdravil v dislocira-

nih krajih, kjer ni lekarniške službe;

— odločni protest konference se nemudoma naslovi na Strokovni svet Zdravstvenega doma Celje in na direktorja Zdravstvenega doma. Nikakor ne moremo dovoliti, da se zmanjša število dežurnih zdravnikov v občini samo na enega zdravnika, ki bi naj imel svoj sedež v Šmarju. Ta odločitev je neodgovorna in protizakonita, ker občani nimajo zagotovljenega zdravstvenega varstva, katerega jim zagotavlja ustava.

SIS za komunalno in cestno dejavnost in KS:

— nujno je urediti pločnike Rogaška Slatina—Ratanska vas in s tem poskrbeti za varstvo pešcev in otrok, ki so na moč ogroženi;

— urediti most med blokii v Ratanski vasi in vrtcem;

— urediti javno razsvetljavo v Rogaški Slatini;

— pooprstiti kontrolo hitrosti skozi naselja posebno v Rogaški Slatini in Šmarju;

— preveriti prevoz šolskih otrok kombinirano z mestnim prometom;

— lokalni mestni promet naj obratuje vsak dan (tudi vse sobote);

— ob blokovski gradnji je nujno urediti otroška igrišča;

— na področju Kozje je nujno, da se uskladijo avtobusni vozniki redi z delovnim časom delavcev.

Petrošniški svet in Krajevna skupnost:

— v trgovinah je treba poskrbeti za boljše preskrbo za živilskimi artikli (mleko, kruh, zelenjava, sadje);

— podvzeti akcijo, da se organizira družbena prehrana za občane. Vključiti je treba trgovsko podjetje Jelša, Zdravilišče Rogaška Slatina, Atomске toplice in se dogovoriti z zainteresenti;

Na konferenci je bilo veliko povedanega o pogojih in problemih žene delavke v združenem delu. O položaju kmečke ženske pa nič, čeprav so bile na konferenci tudi predstavnice žensk mater, ki vse svoje življenje posvečajo trdemu in težkemu delu na kmetijah. Ne, za njih ni bilo vprašanja in tudi ne odgovora. Razprava je bila namenjena samo delavkam. Kmetica ni vprašala za delovni čas, stalež in porodniški dopust. Njej je odmerjeno le delo, spoštovanje do zemlje, topel pogled na svoje raskave in žuljave roke. Kmečka mati nima dopusta za nego bolnega otroka in dojenčka, čaka jo delo in skrb za otroka, dan za dnem enako, vse dokler ne pride starost; v starosti pa težko razočaranje, ko grede otroci drug za drugim od doma. Marsikje ostajajo starši sami, priklenjeni na zemljo. S težavo obdelujejo napol zapuščenca zemljišča, pa kljub temu z zvestobo in ljubeznijo.

J. E.

Letos drugače ob delitvi dohodka za leto 1978

Sindikalna akcija, ki je bila naravnana v to, da je treba delavce seznaniti s pogoji in rezultati dela pred sprejemom zaključnega računa za leto 1978, je ob pomoči družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti povsem uspela.

Vsem delavcem smo že prve dni letošnjega februarja razdelili elaborat o delu v preteklem letu oziroma točno sedem dni poprej, preden so na zborih delavcev sklepali o delitvi dohodka.

Da ne bi zapravljali prostora s ponavljanjem vsebine poročil, ki so jih sestavili poslovodni delavci, podajamo le njihove povzetke z najbistvenjšimi mislimi in ugotovitvami.

Uspešno smo izvrševali zastavljene naloge in odpravili nekatere slabosti iz prejšnjega leta.

Optimistično postavljen plan je bil presežno realiziran z indeksi nad sto. Investicijske naložbe so se izvrševale skladno s srednjeročnim planom. Število učencev v strokovnih šolah, študentov dijakov in študentov delavcev, ki se izobražujejo ob delu, dosega več kot 15% vseh zaposlenih ali še drugače: na vsakega sedmega zaposlenega delavca pride eden, ki se izobražuje.

Močno nas bremene številni bolniški izostanki.

Pri inozemskem turizmu sicer beležimo padec števila nočitev, toda pri enakem številu postelj smo iztržili okoli 14.800 nočitev več kot leta 1977. Obnovljeni hoteli so bili pri gostih dobro sprejeti. Naprave v hidroterapiji bo treba povečati. Prav nobene reklame nimamo na tujih tržiščih in to pogojuje slabše rezultate. Podražitev živil nam nenormalno zmanjšujejo dohodek, namenjen za investicije. Produktivnost dela je bila v porastu. Ponekod se slabša delovna disciplina. Pri osebnih dohodkih smo dosegli poprečje, ki velja v Sloveniji za gospodarstvo. Pri racionalnem izkoristku sezonskega časa bi lahko prodali še nekaj tisoč nočitev več.

Polnilnica je za 20% povečala fizični obseg proizvodnje.

Pridobivanje ogljikove kisline je v opadanju. Več pozornosti moramo posvetiti raziskavi terena za dodatne vire mineralne vode Tempel. Občutno je bilo tudi pomanjkanje delovne sile.

TOZD vzdrževalna dejavnost izkazuje ugodnejše rezultate pri korištenju delovnega časa. Bolniških izostankov je več zaradi nekaterih resno obolelih delavcev in porodniških dopustov.

Poročilo o vrednostnem obračunu poslovanja - bilance uspeha

Pričakovanja — sprejete planske bilance

Za preteklo leto smo plan zelo smelo zastavili. Ponovljene količine nočitev, prodaje mineralne vode in plina ter dodatne prodaje Trimvita, ob že znanih cenah, ki so vključevale tudi novo kvaliteto v moderniziranih hotelih in v dostavi plina v cisternah, so bile osnova za pričakovani 16% povečani celotni prihodek.

Ta nam je ob danih pogojih poslovanja in znanih razmerjih v delitvi dohodka omogočal in nalagal naslednje dogovorjene odločitve:

— gospodarno ravnanje z materialom in naročanjem storitev drugih, vendar pa ob tem večje naložbe v propagando — znesek predhodnega leta je bil podvojen; polovico večji znesek za investicijsko vzdrževanje, tretjino več za urejanje parkov, enako povečanje za izobraževanje delavcev in v štipendije;

— amortizacija se obračuna po predpisanih minimalnih stopnjah;

— obračun osebnih dohodkov temelji na seštevku vseh vrednosti obračunanih v predhodnem letu (razliko po bilanci smo prišteli k kalkulativni vrednosti, učinek pa zastavili v enakih razmerjih). Znesek osebnih dohodkov je bil v planu večji le za planirane nove delavce — za proizvodnjo Trimvita in razširjeno prodajno službo;

— za sklad skupne porabe — zagotovitev vseh oblik plačila po sindikalni listi —

Najpomembnejša investicija v TOZD-3 je bila napepljava zemeljskega gorilnega plina v kotlarno.

Na sestanku družbenopolitičnih organizacij v naši DO, kjer smo obravnavali poslovno poročilo, so diskutanti ugotovili, da so službe iz družbene nadgradnje (SIS itd.), ponovno zajele velik del naše akumulacije vsled višjih prispevkov.

V absolutnem znesku so prispevki znašali v letu 1977

več kot 28,8 milijona din, v letu 1978 pa že 45,4 milijona ali poprečno 53% več.

Kljub obljubam in resolucijam o tem, da gospodarstva ni mogoče več obremenjevati, je vse skupaj bob ob ste-no. Prispevki nezadržno rastejo in s tem slabijo akumulativno sposobnost gospodarskih organizacij za nove naložbe. Ves delegatski sistem je na tej točki na odločilnem izpitu, da bi se uveljavil kot odločilni dejavnik v družbeni bazi.

je potrebno 5000 din na delavca;

— za poslovni in rezervni sklad planirati 10,5 milijona dinarjev;

— za obračun vrednosti dela delovne skupnosti vzpostaviti dohodkovne odnose — dogovorjen delež v doseženem dohodku oziroma cenno za prodano storitev in izdelek za komercialni sektor.

Že ob sprejemanju plana smo ugotavljali:

— da bo večje osebne dohodke — razlike — možno izplačati, če bomo dosegli večji promet in prodajo;

— da ima vsaka temeljna organizacija po enotno zastavljenih osnovah in izhodiščih izravnano bilanco uspeha in svoja sredstva za plačilo planiranih investicij; le če bi kupili skladišče za pro-

dajo pijač v Zagrebu, bi bilo potrebno združevanje.

Kaj smo v primerjavi s planom dosegli in kako smo po planu in periodičnih obračunih že delili

Vrednost opravljenega dela je za petino večja od plana. Neplačani računi konec leta so v znesku še za milijon dinarjev večji kot na začetku leta in znašajo 8,370.000 din. Celotni prihodek, ki ga z bilanco delimo, znaša prek 300 milijonov, to je 18% več kot smo planirali. Dohodek po pokritju stroškov in amortizacije je za 22% večji od planiranega in 39% večji od doseženega v predhodnem letu.

Bistveno — za 53% v primerjavi z letom 1977 — so se povečale obveznosti iz dohodka, in sicer za

republiške interesne skupnosti	od 2,8 na 4,4 milijona din = + 58%
občinske interesne skupnosti	od 3,8 na 7,8 milijona din = + 104%
interesne skupnosti gospodarstva	od 1,1 na 2,8 milijona din = + 153%
pogodbene obveznosti	od 8,1 na 11,4 milijona din = + 39%
delovno skupnost DO	od 13 na 19 milijona din = + 46%

Tudi čisti dohodek smo delno že porabili

za izplačilo osebnih dohodkov z učinkom	69,553.000 din
za izplačane razlike OD po period. obračunu	7,022.000 din
izločeno za stanovanjsko izgradnjo	4,677.000 din
Nerazporejeno nam ob bilanci ostane	24,165.000 din

O delitvi tega zneska in s tem o povečanju poslovnega sklada, rezervnega sklada in sredstev za porabo se odločamo do zborov delavcev, ki bodo v sredini februarja in kjer bomo o tem dokončno sklepali.

Predlog za razporeditev ostanka čistega dohodka

Vsa dosedanja poraba dohodka in čistega dohodka je izvršena na podlagi našega plana, podpisanih sporazumov in pogodb ter predpisov (Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

in sklepa o delitvi razlike osebnih dohodkov po periodičnem obračunu.

Tudi za delitev ostanka čistega dohodka predlagamo vsebinsko enotne osnove. Pri tem moramo upoštevati določilo samoupravnega sporazuma grupacije naravnih zdravilišč, resolucije družbenopolitičnih skupnosti in naše potrebe za investicije, rezerve in skupno porabo.

PREDLAGAMO NASLEDNJO DELITEV

Za osebne dohodke — Z bilanco bomo dokončno obračunali osebne dohodke za preteklo leto. Po devetmesečnem obračunu smo ugotavljali, da smo z izplačano razliko OD ujeli republiško poprečje in predvidevali, da bomo v tej višini tudi zaključili letni obračun.

Republiško poprečje pa se je v novembru in decembru še povečalo. Na podlagi doseženih rezultatov in razmerij v delitvi **predlagamo**, da po bilanci obračunamo še za 5 % večjo vrednost točke za redni delovni čas za celo leto. Doslej obračunanih 15 % bomo zaokrožili na 20 % in s tem dokončno obračunali osebne dohodke za leto 1978.

V ocenjenem znesku znaša ta razlika OD 3.000.000 din.

Za sklad skupne porabe — Za skupne potrebe v kraju smo podpisali sporazum s krajevno skupnostjo, PTT podjetjem in Gostinsko šolo v Celju, za kar znašajo skupne obveznosti iz bilance za 1978. leto 1.549.280 din.

Za skupno porabo v delovni organizaciji smo v predhodnem letu namenili 4.200.000 din. Planirali smo 5000 na zaposlenega. Ker se tudi ta poraba — to so regresi za LD, hrana, odpravnina in drugo — povečuje, predlagamo 6500 din na zaposlenega — to je skupno 5.300.000 din oziroma povečanje za 26 %.

Od med letom izločenega denarja za stanovanjsko izgradnjo združujemo v občinski stanovanjski skupnosti 2.878.000 din, tako da nam ostane za lastne potrebe le 1.799.000 din. V prihodnjem letu imamo iz teh sredstev 1.014.000 din obveznosti do banke za prejete kredite, po še ne popolni informaciji pa bo upravičenih zahtevkov delavcev za stanovanjska posojila za 1.700.000 din. Do sedaj izločena sredstva ne zadoščajo, zato predlagamo, da za stanovanjsko izgradnjo namenimo 1.000.000 din ostanka dohodka.

Predlagamo, da v sklad skupne porabe namenimo

SKUPAJ	7,849.280 din
— za sporazumne obveznosti	1,549.280 din
— za stanovanjsko izgradnjo	1,000.000 din
— za ostale namene	5,300.000 din

Za rezervni sklad — Po zakonu smo dolžni v rezerve vložiti v Polnilnici in Vzdrževalni dejavnosti najmanj 2,5 % od doseženega dohodka in v Zdraviliški dejavnosti 1,5 % od dohodka. Ker sedanja sredstva tega sklada že presegajo enomesečni osebni dohodek Zdravilišča, ni nujne potrebe, da bi vložili več, zato **predlagamo** za povečanje rezervnega sklada 2.610.747,90 din.

Za poslovni sklad bomo v vsakem primeru dali razliko. Ne zato, ker za povečanje materialne osnove ne bi več rabili, temveč zato, ker ta del ni navzgor z ničemer omejen, prav tako kot naše želje za investicije.

Še ne dokončni sezname zelenih nabav osnovnih sred-

stev rabijo za pokritje 19,5 milijonov din, obveznosti iz kreditov pri banki 9,4 milijonov din, obvezno posojilo 2 milijona din. Za pokritje tega imamo tudi amortizacijsko tekočega leta, planiramo 18,1 milijona din in **predlagamo** iz delitve za vnesek v poslovni sklad 10.705.380,11 din.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA

Morda za nas zadošča že prej opisana obrazložitev. Vendar, za širšo skupnost moramo obrazložiti tudi razmerja iz delitve. Če upoštevamo prej predlagano delitev ostanka čistega dohodka, imamo naslednja razmerja v družbeno dogovorjenih kazalcih, prikazano v % povečanja:

	Zdrav. dejavnost	Polnilnica	Vzdrževalna dejavnost	Skupne službe	Skupno poprečje
1. dohodek	55	92	42	17	58
2. družbeni proizv.	49	77	38	13	52
3. akumulacijski skladi	85	60	29	—	70
4. osebni dohodki	25	40	30	21	28
5. skupna poraba (TOZD)					26
6. poprečni osebni dohodek	19	22	26	15	20
7. obveznosti po sporazumih in predpisih	74	64	64	55	70
8. sporazumska masa OD je večja od obračunanih OD za	10	12	4	15	11
v 000 din					
Dogovorjena minimalna akumulacija	2,978	5,238	835	—	—
Formirani akumulacijski skladi	4,178	9,245	836		

V sklade smo namenil dogovorjena sredstva po sporazumu in nismo presegli dogovorjenega zneska osebnih dohodkov, zato lahko ugotovimo, da delimo v skladu s sporazumom grupacije. Delitev osebnih dohodkov je tudi v skladu s resolucijo, saj je porasto sebnih dohodkov tudi v masi bistveno nižji od doseženega družbenega proizvoda — to je dohodek in amortizacija. Ker pa povečanje akumulacijskih skladov ni tako visoko kot je povečan družbeni proizvod in

dohodek, navajamo tudi % povečanja prevzetih obveznosti po sporazumih in predpisih, ki bistveno presega povečanje družbenega proizvoda, vendar pa so bile sprejete na podlagi skupno dogovorjene družbenopolitične akcije. Zato odklanjamo ter ponovno opozarjamo, da tako določilo v resoluciji šmarske občine ni sprejemljivo, kadar se dogovorimo za povečane stopnje prispevkov in dodatne oblike zbiranja sredstev.

AH

Poročilo o prometu od 1. januarja do 31. januarja 1979

	1979	1978	Indeks	Mesečni Plan
ZDRAVSTVO:				
Zdravniški pregledi	2.110	1.811	116	
Kopeli	9.823	7.765	126	
Postopki	2.491	2.930	85	
Gastroskopija	45	55	81	
EKG	48	55	87	
HOTELI:				
Nočitve skupaj	18.032	15.601	115	15.500
Nočitve hotel Donat	5.614	5.321	105	5.500
Nočitve ostali hoteli	12.418	10.280	120	
Nočitve domači gosti	15.514	11.966	129	
Od tega na držav. str.	8.142	4.918	165	
Nočitve tuji gosti	2.518	3.635	69	
Od tega: Avstrija	1.774	2.803	63	
Italija	303	470	64	
Nemčija	336	274	122	
Ostali	105	88	119	
Število gostov skupaj	1.937	1.723	112	
Število gostov hotel Donat	832	742	112	
Štev. gostov ostalih hotelov	1.105	981	112	
Število domačih gostov	1.672	1.344	124	
Od tega na dr. str.	494	239	206	
Število tujih gostov	265	379	69	
Od tega: Avstrija	164	248	66	
Italija	53	72	73	
Nemčija	35	40	87	
Ostali	13	19	68	
RESTAVRACIJE:				
Iztržek hrane po naročilu	452.774	384.565	117	
POLNILNICA:				
Polnitev min. v. in rin.	2.399.070	2.464.500	97	
Prodaja min. v. in rin.	2.535.048	2.406.905	105	
Donat Mg	1.294.465	1.358.247	95	
Tempel	1.234.883	1.038.299	118	
Rinerji	5.700	10.359	55	
Polnitev CO ₂	123.989	169.685	73	
Od tega v cisternah	8.650	56.480	15	
Prodaja CO ₂	124.304	169.245	73	
Od tega v cisternah	8.650	56.480	67	
Polnitev Trimvit	352.820	117.982	299	
Prodaja Trimvit	333.125	190.947	174	

Osnove razvojnega programa zdravilišča do 1985

— kratek pregled predvidenih investicij

V naslednjem letu se izteče plansko obdobje in s tem tudi naš srednjeročni plan. Zato se moramo že v tem letu dogovarjati in sporazumeti za osnove našega nadaljnega razvoja v okviru delovne organizacije, pa tudi širše skupnosti od Krajevne skupnosti do poslovnih skupnosti dejavnosti Naravnih zdravilišč in mineralcev. Skladen razvoj, ki ga ob dobri organizaciji omogočajo investicijske naložbe, je nesporno osnova za doseganje dolgoročno zastavljenih smotrov in ciljev.

Nadaljnji razvoj zastavljamo na podlagi doseženih rezultatov preteklih let, ki jih lahko opredelimo tudi z lanskimi dosežki

— s 314.000 nočitvami, od tega 1/3 nočitev inozemcev,

— z 2,5 milijona dolarjev deviznega priliva,

— s prek 32 milijoni steklenic mineralne vode in Trimvita,

— z 850 zaposlenimi delavci, kar je v zadnjem obdobju bistveno povečano ter izredno pomembno za naše manj razvito območje; še posebej na rezultatih dosedanjih investicijskih vlaganj, ki so

— organizacijsko in kadrovska dobra zdravstve-

na služba, ki presega tudi inozemski nivo,

— izredna izkoriščenost hotela Donat že od prvega leta naprej, ki je bila lani 90% (pri tem je 81% nočitev inozemskih gostov),

— ustaljena prodaja mineralne vode in razmeroma uspešna uveljavitev Trimvita ter problemov, ki izvirajo iz sedanjega stanja,

— s stabilnejšim razvojem zdraviliškega zdravljenja pri nas, dogovori z organizacijo vojaških vojnih invalidov in delovnimi organizacijami so izkoriščene razpoložljive kapacitete v obnovljenih hotelih,

— na inozemskem turističnem trgu nimamo dodatno kaj ponuditi, vendar pa smo v ta trg precej vložili in se tudi uveljavili,

— vedno večja ponudba proizvajalcev brezalkoholnih pijač narekuje, da ponudimo tudi mi vedno nekaj novega in kvalitetnega.

Investicijske naložbe bodo torej eno od najvažnejših izhodišč in osnov za naslednji srednjeročni plan. Za začetek razprave zato že povzemamo kratek pregled iz predloga predvidenih investicij:

V letu 1981 računamo, da bo zaključena v letu

1979 začeta gradnja hotela B kategorije s 300 ležišči in vsemi spremljajočimi infrastrukturnimi objekti.

V letih 1981—1982 načrtujemo:

— modernizacijo dveh hotelov z 200 ležišči, predračunsko vrednost — 50 milijonov din bomo do polovice pokrili z lastnimi sredstvi, za ostalo računamo na bančna sredstva;

— nabavo polnilne linije za proizvodnjo mineralne vode z zmogljivostjo 18.000 steklenic na uro — zamenjava dosedanje. Računamo na komercialni kredit proizvajalca opreme do 70% od predvidene nabavne vrednosti 40 milijonov din;

— vključujemo se v krajevno investicijo Centra za avtomatsko obdelavo podatkov z našim deležem v predračunski vrednosti 8 milijonov din. Za opremo računamo na 70% komercialni kredit in za stavbo 40% bančnih sredstev.

V letih 1982 do 1983 predvidevamo izgradnjo centralne recepcije, gostinskega lokala in poslovnih prostorov v gradbenem kompleksu Poslovni center v Rogaški Slatini. Predračunska vrednost za ca. 500 m² je 10

milijonov, računamo na 40% bančnih sredstev.

V letih 1983—1984 načrtujemo ponovno povečanje zdraviliških zmogljivosti — zdravstveni objekt, hotel B kategorije s 300 ležišči in spremljajočimi rekreacijskimi in infrastrukturnimi objekti. Predračunsko vrednost 480 milijonov dinarjev bomo do četrte zagotovili z lastnimi sredstvi in sredstvi sovlagateljev, ostalo računamo na bančna sredstva.

Raziskave vrelcev mineralne vode in plina so trajna naloga, ki jo vključujemo v plansko obdobje 1981—1985 s predvideno naložbo 30 milijonov in računamo na kreditiranje po sedaj veljavnih pogojih banke in Sklada »Boris Kidrič«, skupno 70% kredita.

S predvidenimi naložbami prihodnjega planskega obdobja povečujemo kapacitete količinsko za petino in istočasno občutno zboljšujemo kvaliteto, s čimer ustvarjamo pogoje za pridobivanje zahtevnejših tujih gostov v zdraviliški dejavnosti in uspešno prodajo proizvodov Polnilnice. Kompleksnejša ponudba bo omogočila večjo porabo in s tem večjo zaposlitev ter bistveno povečanje deviznega priliva. HA

Prva obletnica cvetličarne

Šestega februarja lansko leto smo odprli Cvetličarno. Malo v strahu, kako se bo izteklo prvo leto in obenem z veliko željo, da pokažemo, kako nam je bila potrebna.

Torej ob zaključku prvega leta menim, da se lahko pohvalimo s prometom prek stošestnajst milijonov starih dinarjev, ki smo ga dosegli do 31. decembra. V začetku smo imeli sicer nekaj težav z načinom mesečnega obračunavanja, vendar smo s pomočjo tovarišice Halužanove

ta problem rešili. Opažamo, da so prostori ob določenih dneh, kot so prvi november, osmi marec in v primeru večjega naročila vencev, veliko premajhni. Pa tudi bi sicer lahko sortiment razširili, če bi bili prostori večji.

Prodaja lončnic se je toliko povečala, da jih iz vrtnarije ne moremo toliko dobiti, predvsem spomladi pelargonije. Prodaja le-teh moramo že v glavni sezoni ukiniti, ker jih sicer ni dovolj niti za

hotela — park. Tudi temu je vzrok premalo prostora — potrebovali bi nov rastlinjak. Do sedaj je bilo poleg prek tisoč vencev prodanih še največ raznih šopkov, aranžmajev, lončnic, raznih gnojil, vaz, loncev, sveč itd. Norma, ki je priznana pri vseh cvetličarjih za en vене, je tri ure, torej si lahko predstavljamo, koliko je tukaj dela. Cvetličarna je odprta do 18. ure, pa je vendar kljub temu treba velikokrat odložiti odhod domov pozno

v noč, ali dopoldansko izmenno podaljšati v popoldansko. V primeru naročil čas ni pomemben, četudi je nedelja ali celo praznik.

Kljub raznim težavam smo z vrtnarijo skušali uspešno priti do konca leta. Mogoče kdaj kdo ni bil povsem zadovoljen, lahko po naši krivdi, ali zaradi zunanjih vzrokov, kljub temu, da smo se želeli potruditi. Upamo v letošnje še boljše leto, saj tudi pregovor pravi, da se na napakah učimo. D. Z.

Priznanja Turistične zveze Slovenije - našim delavcem

Turistična zveza Slovenije podeljuje na svojih občnih zborih, ki so praviloma vsaki dve leti, posebna priznanja v obliki bronastih, srebrnih in zlatih častnih značk prizadevnim turističnim delavcem. Podeljene značke ne pomenijo samo priznanje odlikovancem, temveč tudi društvom in krajem, kjer društva delujejo. Tako kot pretežna večina članov drugih društev, delujejo tudi člani turističnih društev na popolnoma amaterski podlagi. Priznanja, ki jih turistični delavci dobivajo, so včasih poleg lastnega prepričanja, da s tem, ko delujejo

v turističnem društvu, prispevajo tudi svoj delež k napredku kraja in širše skupnosti — največkrat edino priznanje, ki ga za svoje nesebično delo dobijo. Priznanja, ki so jih dobili, so pa obenem tudi priznanja vsem drugim turističnim delavcem na zdraviliško turističnem območju zdravilišča Rogaska Slatina. Brez sodelovanja slednjih bi ne moglo biti tudi uspešnega dela odlikovanih.

V obdobju od leta 1955 do 1977 so priznanja Turistične zveze Slovenije dobili naslednji turistični delavci Rogaske Slatine:

1. Brodnik Franc	leta 1962 bronasto
2. Brodnik Mina	leta 1964 bronasto
3. Čujež Stane	leta 1962 bronasto leta 1967 srebrno leta 1974 zlato
4. Gajšek Franc	leta 1977 bronasto

5. Goršič Ivan	leta 1955 srebrno
6. Halužan Anica	leta 1960 zlato leta 1977 bronasto
7. Dr. Istenič Milan	leta 1977 bronasto
8. Kene Martin	leta 1960 bronasto leta 1967 srebrno leta 1977 zlato
9. † Kulovec Franc	leta 1962 bronasto
10. Dr. Leskovar Rudi	leta 1964 bronasto
11. Libnik Lojze	leta 1960 bronasto leta 1964 srebrno leta 1974 zlato
12. Lojen Joško	leta 1964 bronasto (TD Šmarje pri Jelšah)
13. Metelko Lojze	leta 1964 bronasto leta 1977 srebrno
14. Napast Anton	leta 1977 bronasto
15. Narat Janko	leta 1964 bronasto
16. Orač Viktor	leta 1964 bronasto
17. Skale Ivo	leta 1962 bronasto leta 1970 zlato
18. Šander Vili	leta 1962 bronasto
19. Tepeš Anton	leta 1977 bronasto
20. Unger Marjan	leta 1977 bronasto
21. † Vičič Ivan	leta 1967 bronasto
22. Vilendečič Drago	leta 1977 bronasto
23. Dr. Zaveršnik Herbert	leta 1977 bronasto

Kene Martin

Obresti od osebnih dohodkov na hranilnih knjižicah še rastejo

Vsako leto, odkar prejemo osebne dohodke na hranilne knjižice in (nekateri) na tekoče račune, smo v našem glasilu objavili podatke o obrestih, ki so nam jih osebni dohodki na hranilnih knjižicah prinesli. Najbrž ne bo odveč, če to storimo tudi letos.

Marsikdo med nami ne ve ali pa se ne bo spomnil, da bo kmalu minilo pet let, odkar osebnih dohodkov ne prejemo več v gotovini. Torej že prvi jubilej.

Vsako leto znova nas veselo presenetijo podatki o skupnem stanju hranilnih vlog in stanju na tekočih računih, to je o tistem delu osebnih dohodkov, ki jih ne porabimo sproti. Skupna vsota še vedno raste; res da ne več tako hitro kot prva leta, toda raste še.

Podatki na zadnji dan leta, po pripisu obresti, so naslednji:

konec leta 1974	180 starih milijonov
konec leta 1975	380 starih milijonov
konec leta 1976	496 starih milijonov
konec leta 1977	900 starih milijonov
konec leta 1978	1.046 starih milijonov

Torej konec preteklega leta smo že presegli staro milijardo! Je kdo to pričakoval? Najbrž ne!

Gotovo bo stanje v januarju nekoliko padlo in ne bo dosegalo te milijarde, s precejšnjo zanesljivostjo pa lahko pričakujemo, da bo v letošnjem letu še dosežena in presežena.

Navedimo kot zanimivost še število tekočih računov. Kar 100 naših sodelavcev se je že odločilo, da bo rajši jemalo svoj denar na tekoči račun, stanje neporabljenega denarja na tekočih računih pa je konec leta 143 starih milijonov (od skupnih 1.046).

Višini hranilnih vlog so primerne tudi obresti. Tudi te rastejo iz leta v leto, lani so znesle že blizu 61 starih milijonov (točno 609.813,90 din), kar je približno 12% enomesečnih osebnih dohodkov. Seveda ta ni pri vseh enako, kdor ima več na knjižici ali na tekočem računu, jih je dobil več, drugi pa manj, toda nekaj jih je dobil vsak.

Po letih so obresti znašale:

v letu 1974	6,5 starih milijonov
v letu 1975	20 starih milijonov
v letu 1976	32 starih milijonov
v letu 1977	45 starih milijonov
v letu 1978	61 starih milijonov

Številke so dovolj zgovorne, prepričljive in spodbudne. Verjetno je malo tistih, ki s takim načinom obračunavanja osebnih dohodkov niso zadovoljni.

Nadaljujmo tako tudi letos!

A. T.

Kadrovske novice

V mesecu januarju 1979 so sklenili delovno razmerje naslednji delavci:

TOZD polnilnica

Mijatović Marko — 11. 1. 1979, razporejen na opravljanje del in nalog šofer v založnem skladišču Zagreb, za nedoločen čas;

Šiprak Perica — 15. 1. 1979, razporejen na opravljanje del in nalog skladišni delavec v založnem skladišču Zagreb, za nedoločen čas.

TOZD vzdrževalna dejavnost

Artič Karl — 9. 1. 1979, razporejen na opravljanje del in nalog opravljanje mizarjskih in steklarskih del, za nedoločen čas.

Delovna skupnost skupnih služb

Kunstek Veronika — 8. 1. 1979, razporejena na opravljanje del in nalog — opravljanje enostavnejših del v ekonomsko finančnem sektorju, za nedoločen čas;

Artič Magda — 8. 1. 1979, razporejena na opravljanje del in nalog — opravljanje enostavnejših del v ekonomsko finančnem sektorju, za nedoločen čas;

Horvat Danica — 15. 1. 1979, razporejena na opravljanje del in nalog vodenje zbirnih in izplačilnih blagajn

vseh TOZD, za nedoločen čas;

Križman Franc — 16. 1. 1979, razporejen na opravljanje del in nalog — vodenje prodajnega področja za Hrvatsko, BiH, Vojvodino vključno s skladiščem v Zagrebu, za nedoločen čas;

Novaković Davorin — 23. 1. 1979, razporejen na opravljanje del in nalog — potnik za prodajo mineralne vode za področje Bosne in dela Hrvatske, za nedoločen čas.

Delovno razmerje je v mesecu januarju prenehalo naslednjim delavcem:

TOZD zdraviliška dejavnost Zdravstvo

Johan Darinki — 6. 1. 1979 razporejeni na opravljanje del in nalog — opravljanje kopeli, sezonska zaposlitev.

Hoteli

Belcer Heleni — 15. 1. 1979, razporejeni na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob, sezonska zaposlitev.

Restavracije

Bedenik Danica — 23. 1. 1979, razporejeni na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in drugih prostorov, sezonska zaposlitev;

Brumec Ireni — 10. 1. 1979, razporejeni na opravl-

ljanju del in nalog čiščenje restavracijskih in drugih prostorov, sezonska zaposlitev;

Kidrič Majdi — 15. 1. 1979, razporejeni na opravljanju del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, sezonska zaposlitev;

Strmšek Ireni — 8. 1. 1979, razporejeni na opravljanju del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, sezonska zaposlitev;

Pilko Jožici — 17. 1. 1979, razporejeni na opravljanju del in nalog pripravljanje vseh vrst jedil, sporazumno;

Vovk Marjani — 17. 1. 1979, razporejeni na opravljanju del in nalog čiščenje restavracijskih in drugih prostorov, sezonska zaposlitev;

Janžek Mariji — 31. 1. 1979, razporejeni na opravljanju del in nalog pomoč v strežbi, sezonska zaposlitev;

Šumak Ljudmili — 29. 1. 1979, razporejeni na opravljanju del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, sezonska zaposlitev.

TOZD vzdrževalna dejavnost

Uka Uki — 9. 1. 1979, razporejenemu na opravljanju del in nalog delavca v parku, sezonska zaposlitev;

Kidrič Ivanu — 27. 1. 1979, razporejenemu na opravljanju del in nalog pomožna dela v ključavničarski delavnici — odšel v JLA.

Zakonsko zvezo so sklenili:

Iz TOZD zdravstvena dejavnost — restavracije Sternad Berta in iz TOZD Polnilnica Antlejš Zdravko.

Rodila je delavka Zorjan Karla iz TOZD zdravstvena dejavnost, sina. K. T.

Rino Chinese

Zbogom, hiša!

Zbogom hiša, rodni kraj
glej, ne bo me več nazaj,
grem na Nemško, kdove kam,
daleč proč, kjer bom sam.

Zbogom mati, oča moj,
ljuba sestra — bog s teboj!
Dragi bratec, teta, stric,
čujte ta moj zadnji klic:

Hvala gôri, ki sem stal vrh nje!
Hvala reki, ki sem pil iz nje!
Hvala soncu za sij njegov!
Hvala hiši za njen krov!

Kdo je rekel, da v nočeh
tukaj zvezde se blešče?
Jaz vam pravim, da zvezd tu ni,
tu le temne so noči.

Če skoz vas več šel ne bom,
če bo prazen stal moj dom,
kar pozábite namé,
pa mi lažje bo srcé.

In za konec bi zapel,
da bi rad doma živel,
a da ni več poti nazaj.
Zbogom hiša, rodni kraj!

Zbogom, jaz grem v tuji kraj,
zbogom, zbogom v tuji kraj.

Obeti v resoluciji o politiki izvajanja občinskega družbenega plana za obdobje v I. 1979

Povzetek k zadevni resoluciji že uvodoma ugotavlja, da planska usmeritev TOZD, SIS in KS v minulih letih ni dosegla zadanih nalog o poprečni rasti družbenega proizvoda. Zamuje bi morali doseči v zadnjih dveh letih tega srednjeročnega planskega obdobja.

Zaposlenost in podpoprečna rast družbenega proizvoda za to leto navaja na zaključek o ekstenzivni zaposlenosti. Dodajmo še ugotovitev o nizki akumulativnosti našega gospodarstva, pa so jasne perspektive — še vedno gospodarsko zaostala občina na repu republiške lestvice.

Vemo, kako očitna je redko številna gospodarska dejavnost v organiziranem združenem delu v naši občini. Ekstenzivna zaposlitev in proizvodnost, nizka akumulativnost in z njo povezana kreditna sposobnost v nove naložbe, vse to osebni porabi. Ker pa slednji trije dejavniki teže navzgor, preide gospodarstvo na rob rentabilnosti.

Naše gospodarstvo podpoprečno nagraduje strokovnjake in visoko kvalificirane kadre. Zato ne moremo pričakovati potrebne priliva. Manjka nam smelosti za nove naložbe. Popolnoma v povelju so še

dohodkovni odnosi. Potencialni interesenti za investiranje od drugod ne stopajo z našim gospodarstvom v dohodkovne odnose, češ da ne nudimo dovolj dejavnikov za ekonomski zagon: nimamo lastnih energetskih virov, niti industrijskih surovin, imamo le slabo usposobljeno delovno silo.

Resolucija se zavzema za selektivnost investicij in to v prid onim, ki imajo boljši organski sestav kapitala in visoko akumulativnost. Vse to je prav in res. Res pa je tudi, da te ugotovitve že vrsto let polnijo poglavja bivših družbenih planov in se nadaljujejo tudi v sedanjih resoluciji brez vidnejših znakov za napredek.

Republiška resolucija navaja instrumente, ki bodo združeno delo spodbudili za naložbe na manj razviti območjih. Ostané nam, da upamo? Vprašati pa se moramo, če so podani realni pogoji za zelo ambiciozno zastavljene investicije v gospodarstvu.

Resolucija mora zavezovati vse udeležence v družbeni proizvodnji za zboljšanje pogojev gospodarjenja in za odpravo neskladnosti. Osnovni namen ji je pokrivanje družbenih potreb — skratka skrb za boljše življenjske pogoje občanov. Sč.

Poročilo o izidu žrebanja nagrad za novoletno križanko

Komisija v sestavu Čujež Stane, predsednik, Kern Vlado in Zupan Erika — člana, se je sestala 7. 2. 1979 z nalogom, da opravi žrebanje nagrad za reševalce novoletne križanke v glasilu Vrelci.

Med 25 reševalci je žreb razdelil nagrade takole:

I. nagrada 200 din: dr. Istečnič Milan

II. nagrada 150 din: Kitak Gordana

III. nagrada 100 din: Demetrovič Mira

Izžrebancem čestitamo!

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNE NOVOLETNE KRIŽANKE PA JE TAKALE: ilustrator, kontrabant, starina, da, aka, tun, uspehov, ulj, polno, akra, nona, Palance, abak, oran, erot, iv, salo, vat, stannarji, predsoba, inkarnat, avreola, ale, rig, le, rož, atek, temis, gonokokus, sb, us, sr, aktivistka, stotak, erik, rasa, Sophia Loren, n, prod, abonent, ritem, od, ar, Emesa, remiza, nal, nabornik, Asinara, kavs.

BRILLAT-SAVARIN IN NJEGOVI GASTRONOMSKI AFORIZMI

Med velikimi francoskimi gastronomi 19. stoletja zavzema eno vidnih mest Brillat-Savarin — pravnik, glasbenik in pisatelj znanega gastronomskega dela. Rojen je bil v družini, ki je zelo cenila gastronomske prefinjenosti, posvetil se je pravniskemu poklicu, ukvarjal se je z glasbo, hobi pa mu je bila gastronomija.

Doživel je veliko francosko revolucijo in je nato moral bežati iz Francije. Odšel je v Ameriko, kjer je poučeval francoski jezik in igral violino.

Leta 1796 se je vrnil v Francijo in nadaljeval sodniško kariero, zraven katere pa se je še vedno rad ukvarjal tudi z gastronomijo. Leta 1825 sta bili objavljeni njegovi znani knjigi »Filozofija okusa« in »Gastronomске meditacije«, ki sta bili nato prevedeni v mnoge jezike.

V tej knjigi avtor podaja v predvečerju svojega življenja svoje izkušnje, pripombe in razmišljanja o gastronomiji in tako ustvari — ne da bi to nameraval — kult dobre jedi. Bil je tudi predhodnik novih idej o dietni prehrani.

Brillat-Savarin definira gastronomijo kot »razumno znanje, poznavanje vsega tistega, kar je v zvezi s prehrano ljudi«. Navaja, da ji je namen, »da bdi nad ljudmi s pomočjo najboljših mogoče hrane«.

Čeprav knjiga nima niti znanstvenih pretenzij niti je takšne strukture, je polna nasvetov, aforizmov in anekdot, iz katerih izhajajo tisoči dišečih kuharskih metuljkov, ki pozivajo tudi v sodobnem času na civilizacijo prehrane.

Posebno zanimivi so njegovi aforizmi, ki služijo kot uvod v knjigo in so večni temelj znanosti o gastronomiji:

— Svet obstaja, ker živi, in vse, kar živi, se mora hraniti.

— Živali se hranijo, človek jè, a samo pameten človek zna jesti.

— Usoda narodov je odvisna od tega, kako se hranijo.

— Povej mi, kaj ješ, in povedal ti bom, kdo si.

— K jedi se človek poziva z apetitom in se nagrajuje z užitkom.

— Dober okus je akt presojanja, s katerim dajemo prednost dobrim stvarim pred tistimi, ki to niso.

— Užitek dobre jedi je priznan ob vsakem času, ob vseh priložnostih, v vsaki deželi, vsak dan in se lahko povezuje z drugimi užitki ter ostaja kot zadnja uteha ob izgubi drugih užitkov.

— Odkritje nove poslastice pomeni za srečo človeškega rodu več kot odkritje neke nove zvezde.

— Miza (za hrano) je edino mesto, kjer ni nikoli dolgočasno.

— Tisti, ki se prenjajo ali prenapijejo, ne znajo niti jesti niti piti.

— Razpored jedi: od težkih proti lažjim!

— Red serviranja: od hladnih do toplih in dišečih!

— Mišljenje, da ni treba menjati vina, je enako krivoverstvu, ker se jezik zasiti in že po tretji čaši najboljše vino pušča prazen okus.

— Zaključek večje pojedine brez sira je isto, kot lepo dekle brez očesa.

— Kuhar se rodi — pek se lahko postane.

— Za kuharja je točnost nujno potrebna vrлина, a ta vrлина velja tudi za gosta.

— Predolgo čakanje gosta zamudnika je pomanjkanje obzira do vseh prisotnih.

— Tisti, ki sprejema prijatelje in se ne briga za hrano, ki je za njih pripravljena, ni vreden, da bi imel prijatelje.

— Gospodinja se mora potruditi, da bo kava odlična, gostitelj pa, da bodo likerji izvrstni.

— Povabiti neko osebo pomeni brigati se za njeno zadovoljstvo ves čas, ko biva pod našo streho.

Po reviji »Ugostiteljstvo-turizam«. L. Prah

Mladi nam dajejo zgled

ONESNAŽENOST NAŠEGA KRAJA

Naš kraj je prav tako, kot mnogo drugih, onesnažen. Najbolj onesnažen je potok Ločnica, ki je pri naši šoli že popolnoma črn. Povzročitelji tega so delovne organizacije in stanovalci privatnih hiš. Vsi ti ne vedo, da s tem uničujejo naravo. Drugi primer so mnoga smetišča v gozdovih, kamor ljudje odlagajo odpadke, štedilnike in kante, ki so koristne le za žabe, da jim dajejo zavetišča. Mnogokrat so ta smetišča blizu doma, da ni potrebno odpadkov nositi kam dlje. Sami pa pa potem ne vedo, od kod zaudarja in preiščejo stokrat vse okoli hleva, na smetišče pa še pomislijo ne.

Tudi delavci vrtnarije niso boljši. V parku vse lepo počistijo, da ne bi gostje videli smetja, potem pa to smetje odpeljejo nekam, kjer nihče ne vidi in tam zopet zaudarja.

Če ljudje ne bomo te stvari vzeli resneje, bomo nekoga dne še komaj dihali in naš kraj bo daleč naokoli znan kot zelo onesnaženo zdravilišče, ne pa kot čisto mesto.

Vinko Boršič, 6. b
osnovna šola Rog. Slatina

OČIŠČEVALNA AKCIJA

V soboto, 25. 11. 1978, smo se odpravili na očiščevalno akcijo. V njej naj bi sodelovali vsi krajani Rog. Slatine, žal pa je bil odziv majhen. Na zbirnih mestih je kmalu ležalo na kupe železja in drugih smeti, ki smo jih šolarji z golimi rokami pobrali s smetišča ter jih na vozovih pripeljali na kup.

Naš razred je imel nalogo, da očisti Cvetlični hrib. Nekaj časa smo hodili in pobirali smeti v vrečke. Kmalu smo prišli do velikega smetišča. Z njega smo potegnili motor, hladilnik, dva štedilnika in še mnogo železja. Odpeljali smo trikrat in to poln voz. To je priča, kako nemarni so naši ljudje. Lahko bi naročili posode za smeti, ki jih komunalno podjetje sprazni vsak teden. Namesto tega pa zmečejo vso to staro kramo kar v gozdove. Gozdovi naj bi bili vir zdravja. Dajejo nam čist zrak, mi pa se jim zahvaljujemo s tem, da odlagamo vanje smeti. Naš kraj je znan tudi kot svetovno zdravilišče in marsikateri gost se zgraja nad tako okolico zdravilišča.

Mi šolarji smo se trudili, da očistimo smetišča, pa vendar je še vedno tako, da je smeti več kot ljudi.

Miran Brantuša, 6. b
osnovna šola Rog. Slatina

HUMOR

Ona: »Po dvanajstletni zaroki pa bi se midva končno le lahko že poročila.«

On: »Ni neumna ta tvoja ideja. Le kdo bi naju še vzel v teh letih!«

Ona, ko je ogledovala lep in drag krznen plašč v izložbi, je dejala možu: »Sem se kar do ušes zaljubila vanj, ljubi možek.«

On: »Tako je beživa stran od tega, če ne, bom postal strašno ljubosumen.«

»Žena mi je prepovedala kaditi. Prepovedala mi je tudi piti. Še na srečanja s prijatelji mi je prepovedala.«

»Gotovo obžaluješ, ker si se z njo poročil?«

»Tudi obžalovati mi je prepovedala.«